

آیین نامه پیشگیری و مبارزه با آتش سوزی در شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

ماده 1: به موجب ماده 47 قانون کار آیین نامه مربوط به پیشگیری و مبارزه با آتش سوزی در کلیه کارگاهها به شرح زیر تدوین میگردد:

فصل اول- وسایل پیشگیری و مبارزه با آتش سوزی

تدارکات عمومی

ماده 2: کلیه کارگاه ها باید دارای وسایل و تجهیزات کافی پیشگیری و مبارزه با آتش سوزی بوده و در تمام ساعات شبانه روز اشخاصی را که از تعلیمات لازم بهره مند و به طریق صحیح استعمال وسایل و تجهیزات مربوطه آشنا باشند در اختیار داشته باشند.

تبصره 1- در نقاطی که مراکز آتش نشانی وجود دارد کارگاه ها باید وسیله ارتباط با مراکز مزبور را در اختیار داشته باشند.

تبصره 2- هر کارگاه باید گزارش کلیه آتش سوزی های کوچک و بزرگ خود و مواد و وسائلی که برای اطفاء آن بکار رفته و میزان خسارت مالی وارده را به اطلاع کمیته حفاظت و ایمنی شرکت برساند.

ذخیره آب

ماده 3: برای خاموش نمودن حریقهای احتمالی در هر کارگاه باید آب فشار کافی تامین گردد و در صورت عدم وجود ارتباط با لوله کشی شهر از لحاظ تامین آب با نظر مقام صلاحیت دار و بیش بینی حداکثر وسعت آتش سوزی در کارگاه به تهیه ذخیره آب کافی اقدام شود.

لوله ها و شلنگهای آب آتش نشانی

ماده 4: لوله های اصلی آب آتش نشانی و شلنگها بایستی پیوسته آماده برای استفاده بوده و به نحوی قرار گرفته و یا محافظت شود که حرکت وسائط نقلیه صدمه ای به آنها وارد نیابد و در مواردی که بحسب ضرورت شلنگها در عرض جاده یا معبر وسائط نقلیه عبور داده می شود بایستی پلهای مخصوص برای محافظت آنها تهیه و بر روی آنها گذاشته شود تا عبور وسائط نامبرده از روی پلهای مذکور انجام گرفته و آسیبی به شلنگها و در نتیجه اختلالی در کار مبارزه با آتش سوزی وارد نیاید.

ماده 5: برای جلوگیری از یخ زدن آب در لوله های آتش نشانی و شلنگها در زمستان باید اقدامات احتیاطی از قبیل دفن و عایق پیچی لوله های اصلی و خالی کردن شلنگها پس از استعمال و غیره به عمل آید و در نقاط سردسیر که احتمال انجماد آب در مخازن و لوله ها بیشتر است بایستی مخازن آب زیرزمینی بوده و از تلمبه استفاده گردد. و شیرهای آب باید حداقل در عمق 25 سانتیمتر در حوضچه های مخصوص قرار داده شود و دریچه سرپوش آنها عایق و آب بندی شده تا آب برف و باران در داخل آنها نفوذ ننماید.

تبصره 1: برای جلوگیری از انجماد آب در شیرهای آب آتش نشانی آزمایش ماهیانه آنها جهت تمیز شدن از رسوبات و گل لای ضروری می باشد.

ماده 6: کلیه سرفقل ها در شلنگها و لوله های آب گیری لوله های آب آتش نشانی در کارگاه ها باید حتی المقدور و از نوع و اندازه ای که در مرکز آتش نشانی محل به کار می رود

انتخاب شود. تا در صورتی که از مرکز مذکور استمداد شود اشکالی پیش نیاید.

ماده 7: شلنگهایی که برای اطفاء حریق در محوطه باز کارگاه ها بکار برده می شود بایستی اقلاً از شلنگهایی به قطر 63/5 میلیمتر (2/5 اینچ) و سر لوله های به قطر از 19 تا 25/4 میلیمتر (از 1 اینچ) و سر لوله های به قطر از 9/5 تا 12/7 میلیمتر (تا اینچ) با در نظر گرفتن فشار آب انتخاب گردد.

ماده 8: شلنگهای آتش نشانی را پس از هر مرتبه استعمال باید کاملاً از آب خالی نمود و شلنگهای آستر لاستیکی را باید اقلاً هر سه ماه یک مرتبه آزمایش نمود.

استعمال آب

ماده 9: در مواردی که مقادیر زیادی مایعات قابل اشتعال و انواع مختلف روغن ها و رنگ ها و امثال آن یا گردهای آلی قابل اشتعال در معرض حریق قرار گرفته باشد به هیچوجه نباید مبادرت به استعمال آب کرد مگر آنکه به صورت پودر استعمال شود.

ماده 10: در مواردی که تجهیزات الکتریکی دارای جریان الکتریسته هستند و دچار آتش سوزی می شوند باید از خاموش کننده های سودا اسید و مواد کف و همچنین استعمال آب اکیدا خودداری گردد.

ماده 11: در مواردی که پودر فلزات قابل اشتعال مانند پودر آلومینیوم یا پودر منیزیم و غیره در معرض حریق قرار گیرد و همچنین موادی نظیر کربور دو کلسیم و غیره که با ریختن آب روی آنها ممکن است گازهای قابل اشتعال و قابل انفجار و یا مضره از آنها متصاعد گردد از استعمال آب بایستی بکلی احتراز نمود.

ماده 12: در محل ورود و داخل ابنیه کارخانجات و موسساتی که یک یا چند نوع از مواد مشروحه در ماده های 11، 12 و 13 وجود دارد باید نوع آن مواد را روی تابلوی مخصوص آگهی نمود و ضمناً وجود چنین موادی را باید به مرکز آتش نشانی محل که ممکن است در صورت بروز آتش سوزی از آن استمداد شود اطلاع داد.

دستگاه های ثابت آب پاش خودکار و انواع دیگر آن

ماده 13: در کارگاه ها و موسساتی که برای مبارزه با حریق دستگاه های ثابت آب پاش خودکار بکار برده می شود شیرهای اصلی کنترل آب این دستگاه ها باید در تمام اوقات باز نگاهداشته شود و فقط به دستور یک شخص مسئول می توان شیرهای مذکور را برای قطع نمودن جریان آب در داخل دستگاه ها بست.

ماده 14: شیرهای مذکور در ماده (13) بایستی مجهز به اسباب الکتریکی خودکار صوتی بوده تا در صورت بسته شدن به اطاق متصدی مربوطه اعلام خطر شود.

ماده 15: فاصله سر آب پاشهای خودکار از اشیاء مورد حفاظت و سایر نقاط اطراف آنها باید از 60 سانتیمتر (12 اینچ) کمتر نباشد.

ماده 16: دستگاههای ثابت خودکاری که با کف یا انیدرید کربنیک و غیره برای خاموش کردن مواد قابل احتراق و اشتعال در کارگاه ها نصب گردیده باید همیشه طبق اصول فنی آماده بکار نگاهداشته شود.

خاموش کننده های دستی و چرخ دار:

ماده 17: کلیه کارگاه ها و موسسات صنعتی اعم از اینکه در آنها وسیله حفاظتی از نوع دستگاه های تصویب شده ثابت خودکار وجود داشته یا نداشته باشد باید برای حفاظت علیه حریقهای کوچک اتفاقی به خاموش کننده های دستی مناسب با نوع حریق هایی که ممکن است از نقطه نظر کیفیت کار و موادی که در کارگاه ها و موسسات مذکور وجود دارد مجهز باشد.

ماده 18: خاموش کننده های دستی و چرخدار را باید پیوسته در مکانی مناسب و مشخص که احتمال بروز حریق در آن کمتر و دسترسی به آن آسان تر است نگاهداری نمود و محل نصب یا نگاهداری آنها بایستی با رنگ قرمز مشخص شود.

ماده 19: در مواردی که مواد سوختنی غیر از آنچه در مواد 22، 23 و 24 آتی ذکر می شود در معرض حریق قرار گیرند وسایل قابل حمل مبارزه با آتش می تواند شامل لوازم زیر باشد. سطل آب- سطل شن- شلنگهای قرقره ای با استفاده از شیر آب عمومی یا از مخازن برودت هوا باعث انجماد آب می شود بایستی تدابیر احتیاطی برای جلوگیری از یخ زدن آب در شیرها و یخ زدن خاموش کننده های سودا اسید و آب گاز بکار برد.

ماده 20: برای خاموش نمودن حریقهای مایعات قابل اشتعال و انواع مختلف روغنها و رنگها نباید از خاموش کننده های آبی استفاده شود بلکه باید از خاموش کننده های حاوی کف یا پودر شیمیایی و خاموش کننده هایی از نوع CO2 و سایر خاموش کننده های معادل آن استفاده گردد.

ماده 21: چنانچه حریق در مکانی روی دهد که تجهیزات الکتریکی که دارای جریان الکتریسته است در معرض آتش سوزی قرار گرفته باشد در این صورت وسایل و تجهیزات قابل حمل فوق الذکر نباید شامل کف یا دستگاههای آتش نشانی آبی باشد. بلکه به جای آنها باید از خاموش کننده های حاوی کف یا پودر شیمیایی یا سایر مواد معادل استفاده کرد

علاوه بر این مسئله شدت و ضعف جریان الکتریسته در دستگاه هایی که دچار حریق گردیده نیز باید مورد توجه مامورین آتش نشانی از نظر حفاظت شخصی قرار گیرد.

ماده 22: برای خاموش کردن حریق پودر یا براده فلزاتی نظیر منیزیم، آلومینیوم و غیره باید از استعمال هرگونه مایع و مواد خاموش کننده از نوع سودا اسید کف – پودر شیمیایی و غیره موکدا جلوگیری بعمل آورد و بایستی ایجاد دیواره یا سدی از شن و ماسه نرم و خشک گرد سنگ و سایر مواد خنثی که به مقدار فراوان در محل آماده و در دسترس گذاشته شده است مانع از توسعه و پیشرفت آتش گردیده و یا پودر مخصوصی که بوسیله کارخانه سازنده فلز منظور توصیه شده است اقدام به خاموش نمودن آتش نمود.

ماده 23: در مورد خاموش کننده های دستی و چرخدار مراتب زیر را باید رعایت نمود.
الف- بازرسی ماهیانه از کلیه آنها به استثنای نوع CO2 که هر 6 ماه یک مرتبه باید بازرسی شود.
ب- بازرسی سالیانه برای اطلاع از کیفیت و کمیت مواد خاموش کننده و در صورت لزوم برای دوباره پر کردن آنها.
ج- آزمایش دو ساله برای تحت فشار گذاشتن بدنه ظروف خاموش کننده با فشاری که از طرف کارخانه سازنده تعیین شده است.
تبصره- خاموش کننده ها را باید بلافاصله پس از استعمال دوباره پر نموده و در محل خود گذاشت.
ماده 24: توجه اشخاصی را که در مبارزه حریق شرکت دارند باید به خطرات استعمال خاموش کننده های از نوع تتراکلرور دو کربن و برومو دومتیل در فضای مسدود جلب نمود. زیرا مواد مذکور سمی بوده و در اثر حرارت آتش تجزیه شده و تولید بخارات سمی می نماید و نیز باید آنها را به عملیات شیمیایی که در بعضی موارد بین مایعات خاموش کننده مذکور و موادی که برای خاموش کردن آنها بکار رفته است رخ می دهد آگاه نمود.

فصل دوم- وسایل اعلام خطر و تمرین های مربوط به اطفاء حریق

ماده 25: کلیه کارگاه ها که فعالیت آنها امکان مخاطرات شدید یا نسبتا مهم آتش سوزی دارد باید مجهز به وسایل اعلام وقوع حریق باشند این وسایل باید متعدد بوده و اعلام خطر در هر قسمت از ساختمان کارگاه که به صدا درآید برای کلیه اشخاصی که در ساختمان هستند بطور وضوح قابل استماع باشد. (وسائل اعلام خطر حریق ممکن است دستی یا خودکار باشد).

ماده 26: در هر طبقه از ساختمان کارگاه بایستی تعداد کافی وسایل اعلام خطر حریق دستی وجود داشته باشد و این وسایل را باید در جعبه های شیشه ای در محلی قرار داد که برای رسیدن به آنها طی مسافت بیش از 30 متر (100 فوت) ضروری نباشد.

ماده 27: وسایل اعلام وقوع خطر بایستی به وسیله رنگ قرمز که در محل نصب آنها به کار رفته کاملا مشخص باشند و به سهولت در دسترس بوده و در معبر طبیعی فرار از آتش قرار داشته باشد.

ماده 28: وسایل اعلام خطر حریق باید از نقطه نظر و نوع آهنگ صدا نسبت به کلیه وسایل صوتی دیگر مشخص بوده و به هیچوجه برای مقاصد دیگری غیر از اعلام خطر حریق و یا احضار افراد برای تمرین های مبارزه با حریق مورد استفاده قرار نگیرد.

ماده 29: وسایل اعلام خطر حریق که با نیروی الکتریسته یا بخار بکار می افتد باید طوری تعبیه شود که از کار افتادن نیروی الکتریسته یا بخار کارگاه مانع از کار آنها نگردد.

تمرین های تخلیه ساختمان در کلیه کارگاه ها
ماده 30: تمرین های مربوط به تخلیه کارگاه ها یا ساختمان ها را باید اقل هر 6 ماه یک مرتبه انجام داد تا بدین وسیله از خروج منظم افراد از ساختمان ها در موقع بروز حریق و جلوگیری از وحشت ترس اطمینان حاصل شود.

ماده 31: این تمرین ها باید از طریق تشکیلاتی از طرف کارگاه که قادر به تنظیم و هدایت آن باشد سرپرستی گردد.

ماده 32: تمرین های تخلیه باید به طریقی ترتیب داده شود که با شرایط حقیقی وفق داشته باشد.

ماده 33: کلیه اشخاصی که در کارگاه بکار اشتغال دارند باید در تمرین تخلیه شرکت نموده و برای استفاده از خاموش کننده ها جهت مبارزه با حریق های کوچک آموزش کافی داشته باشند.

تمرین های مبارزه با حریق :

ماده 34: در کارگاه هایی که دارای دسته های آتش نشانی تعلیم یافته و مجهز می باشند تمرین های آتش نشانی باید اقل ماهی یک مرتبه انجام گیرد و ارجح آن است که تمرین های نامبرده بدون اطلاع قبلی انجام پذیرد.

ماده 35: تمرین های مبارزه با حریق مذکور در ماده 32 تقریبا با شرایط واقعی تطبیق نموده و شامل استعمال وسایل و تجهیزات آتش نشانی باشد.
شرکت کارکنان در مبارزه با حریق

ماده 36: در هر یک از کارگاه ها که دارای دسته های آتش نشانی تعلیم یافته نمی باشد باید سعی شود که تدریجا کلیه کارکنان بخصوص کلیه نگهبانان را با طرز استعمال و بکار انداختن وسایل و تجهیزات مبارزه با حریق و همچنین استفاده از هر یک از آنها در مقابل نوع حریقی که برای آن منظور گردیده کاملا تربیت و آماده کرد تا در موقع آتش سوزی بتوانند تحت رهبری اکیپ های مجهز و تعلیم یافته کارگاه انجام وظیفه نمایند.

ماده 37: در کارگاه ها باید کارگران جدیدالاستخدام را به کلیه وسایل و تجهیزات مبارزه با حریق، درهای خروجی و موارد استفاده از آنها در موقع پیش آمد آتش سوزی آشنا نمود.

فصل سوم – انبار کردن و نگهداری مواد قابل انفجار و مایعات قابل اشتعال

ماده 38: مواد قابل انفجار تجارتي را باید بر طبق مقررات خاصی که به تصویب مقام صلاحیت دار رسیده است انبار و نگهداری نمود.

مایعات قابل اشتعال

ماده 39: نگهداری و ذخیره مایعات قابل اشتعال با نقطه سوخت Flashpoint کمتر از 21 درجه سانتیگراد (با طریق آزمایش Abelpensky تعیین گردیده) در محل کار باید به 18 لیتر آنهم فقط در ظروف مخصوص سربسته محدود کرد و دور از منابع جرقه و حرارت قرار داد.

ماده 40: مایعات قابل اشتعال که در ظروف سربسته نگهداری می شوند باید به مقدار محدودی که از طرف مقام صلاحیتدار تعیین می شود در انباری که از نقطه نظر ساختمان در مقابل حریق مقاومت داشته و بالای سطح زمین قرار گرفته و به وسیله دیوارها و در و پنجره های ضد حریق خودکار از سایر قسمت های ساختمان مجزا می شود نگهداری کرد.

ماده 41: در ساختمان در و پنجره و هر قسمت مدخل انبارهای ماده 40 نباید شیشه شفاف بکار رود و در صورت لزوم باید از شیشه مات استفاده شود.

ماده 42: برای رسانیدن مصرف مواد قابل اشتعال قسمت های مختلف کارخانه بایداز لوله استفاده شود.

ماده 43: از نظر نور در انبارهای مذکور در ماده های 40 و 41 بایستی از چراغ های با حباب ضد شعله استفاده شود.

ماده 44: انبار بایستی مجهز به وسایل تهویه طبیعی و در صورت لزوم تهویه مصنوعی ضد شعله استفاده شود.

تبصره – کلیدها- فیوزها و ساسر ادوات وسایل الکتریکی در این گونه انبارها بایستی از نوع ضد شعله انتخاب گردد.

ماده 45: تدابیر موثری باید اتخاذ شود که از چکه و نشست این قبیل مایعات قابل اشتعال نفوذ به قسمت های زیرین ساختمان و داخل آبروها و مجاری آب جلوگیری شود و ریخت و پاش اتفاقی آنها به میزانی محدود گردد که متضمن هیچگونه خطری نباشد و همچنین از امکان ایجاد هر قسم مخلوط قابل اشتعال و انفجار بخار و هوا مخصوصا در حین انتقال مایعات مورد بحث ممانعت شود.

گازهای فشرده

ماده 46: بطری های مخازن محتوی گازهای فشرده را ممکن است فقط در نقاط باز نگهداری کرد مشروط به آنکه به طور کافی در مقابل تغییرات فوق العاده حرارت- اشعه مستقیم خورشید- تراکم برف یا رطوبت مداوم از آنها حفاظت شود.

ماده 47: بطری های گاز که در داخل کارگاه ها انبار می گردد محوطه نگهداری آنها بایستی به وسیله دیوارها یا موانعی که در مقابل آتش و حرارت استقامت داشته باشند

محصور و مجزا گردد و در صورت امکان حتی المقدور آنها را به طور قائم (سر بطری به طرف بالا) در گیره های مخصوصی که مانع از زمین افتادن آنها می شود نگهداری کرد. تصرفه – انبار بطری ها و مخازن گازهای فشرده باید دارای تهویه کافی باشد. ماده 48: گازهای فشرده را به هیچوجه نباید نزدیک و در مجاورت مواد فوق العاده قابل اشتعال نگهداری کرد. ماده 49: در صورت نشت گازهای قابل اشتعال بایستی بلافاصله منابع حرارت و جرقه ها را از بین برده و جریان برق را قطع کرد و به آتش نشانی شهر و فروشنده این قبیل گازها اطلاع داد و نسبت به تهویه محل اقدام فوری نمود.

مواد بسته بندی شده

ماده 50: مقادیر زیادتر تراشه و مواد بسته بندی شده قابل اشتعال را باید در ساختمان های مجزا یا در اطاق های مقاوم در مقابل حریق یا اطاق هایی که از دیوارهای فلزی ساخته شده و با درهای فلزی مجهز گردیده نگهداری شوند.

ماده 51: در اطاق های مذکور در ماده 41 به هیچوجه نباید دریچه و مدخلی که در آن شیشه شفاف بکار رفته وجود داشته باشد استفاده از شیشه های مات مانعی ندارد.

ماده 52: چنانچه مواد مذکور فوق مقدارشان کم باشند می توان آنها را در صندوقهای فلزی سرپوش دار نگهداری کرد.

استعمال دخانیات

ماده 53: استعمال دخانیات – روشن کردن و همراه داشتن کبریت- فندک و هر گونه اشیاء مولد شعله یا جرقه بایستی در کلیه نقاطی که در آنها مواد قابل احتراق مواد قابل اشتعال و یا مواد انفجار نگهداری و یا بکار برده می شود ممنوع باشد.

فصل چهارم- از بین بردن فضولات و جمع آوری فضولات

ماده 54: در مواردی که فضولات صنعتی قابل احتراق، اشتعال و قابل انفجار با وسایل مکانیکی به خارج حمل نمی شود به هیچوجه نباید اجازه داد که در سطح کارگاه ها متراکم گردد بلکه باید آنها را در صندوقهای فلزی سرپوش دار جمع آوری و مرتب به خارج حمل کرد.

ماده 55: در کلیه محل هایی که فضولات آغشته به روغن کهنه پاره هایی که برای تمیز نمودن ماشین آلات و یا کارهای دیگر مورد استفاده قرار می گیرد و همچنین فضولاتی که ممکن است بخودی خود آتش گیرند وجود دارد بایستی در صندوق های فلزی سرپوش دار نگهداری شوند.

از بین بردن فضولات

ماده 56: محتویات ظروف و صندوقهای مذکور در ماده 54 و 55 را باید بطور مرتب به خارج کارگاه حمل سوزانید و یا در زیر خاک دفن نمود مگر در مواردی که باید آنها را عدل بندی نموده و طبق برنامه به خارج حمل کرد.

ماده 57: فضولات مواد قابل اشتعالی که به صورت عدل بندی درمی آیند باید در انبارهایی که دیوار و درب آنها فلزیست یا در ساختمانی که از مصالح نسوز ساخته شده دور از کارگاه نگهداری گردد این فضولات را اقلامی یک مرتبه باید به خارج حمل کرد.

ماده 58: می توان مدت مذکور در ماده فوق را در صورتی که انبار داری فاصله کافی طبق نظر مقام صلاحیتدار از کارگاه باشد تمدید نمود ولی مدت تمدید نباید تا حدی باشد که فضولات جمع آوری شده تولید خطر بنماید.

سوزاندن فضولات

ماده 59: فضولات و زباله ها را بایستی در کوره های مخصوص انسینراتور (Incinerator) سوزاند.

ماده 60: در کارخانجاتی که فضولات را برای ایجاد حرارت مورد استفاده قرار می دهند بایستی فوراً آنها را سوزاند.

ماده 61: در مواردی که فضولات در هوای آزاد سوزانده می شود این عمل نباید در فاصله ای کمتر از 15 متر (50 فوت) از ساختمان های قابل احتراق و 6 متر (20 فوت) در سایر ساختمان ها انجام گیرد.

ماده 62: احتیاطات لازم برای حفظ اشخاصی که فضولات را می سوزانند باید به عمل آید.

ماده 63: فضولات شدید الاشتعال را باید جداگانه سوزاند.

فصل پنجم- جلوگیری از حوادث ناشی از صاعقه

ماده 64: در موارد زیر باید علیه صاعقه تدابیر حفاظتی اتخاذ نمود.

الف- ابنیه و محل هایی که در آنها مواد قابل اشتعال تهیه- مصرف و یا انبار می شود.

ب- تانک های مخزن مایعات نفتی- روغنی رنگ و هر گونه مایعات قابل اشتعال دیگر.

ج- دودکشهای مرتفع.

ماده 65: در مناطقی که صاعقه بکرات به وقوع می پیوندد تدابیر حفاظتی مخصوصاً در موارد زیر باید اتخاذ گردد.

ماده 66: بناها- مخازن و سایر ساختمان هایی که سقف یا بدنه آنها دارای پوشش فلزی بوده و از نظر هدایت الکتریسته بهم متصل می باشند ولی بر روی پایه عایق قرار گرفته اند باید از نظر الکتریکی بطور صریح به زمین اتصال داده شود.

ماده 67: از نظر جلوگیری از مخاطرات برق ساکن بایستی مخازن حاوی مواد قابل اشتعال برجهای عملیات مواد قابل اشتعال و لوله های معبر مواد قابل اشتعال دارای اتصال زمین موثری بوده که اقلاً هر ششماه یک مرتبه مورد معاینه و آزمایش دقیق قرار گرفته و در صورت لزوم تعمیر شود.

ماده 68: در اماکنی که امکان ذخیره شدن برق ساکن در اشخاص یا در اشیاء وجود داشته و اشخاصی یا اشیاء مذکور در معرض تماس با گازهای قابل اشتعال یا انفجار قرار گیرند (مانند کیفیتی که در اطاق عمل در بیمارستانها و غیره وجود دارد) برای جلوگیری از ایجاد جرقه ناشی از تخلیه برق ساکن و دفع خطرات آن بایستی تدابیر لازم اتخاذ و پیش بینی شود.

برق گیر و منضات آن

ماده 69: ساختمان هایی که از مصالح عایق الکتریسته ساخته شده و یا در ساختمان هایی که پوشش فلزی آنها از نقطه نظر هدایت جریان الکتریسته بهم متصل نیستند بایستی با میله برق گیر رشته های هادی جریان و اتصال زمین مجهز شوند.

ماده 70: دودکشها و دستگاه های تهویه و اشیاء فلزی دیگر که نسبت به بدنه ساختمان مرتفع بوده یا پیش آمدگی دارند باید بطریق قابل اطمینانی به سیستم برق گیر ساختمان اتصال داده شود.

ماده 71: اجسام فلزی که در داخل بنایی بکار رفته و در فاصله ای در حدود 1/80 متر (6 فوت) از سیم های برق گیر قرار گرفته باید با آن اتصال داده شود.

ماده 72: در داخل بنایی که اجسام فلزی باابعاد بزرگی وجود دارد باید جسم مذکور را از بالاترین نقطه در داخل بنا به زمین اتصال داد.

ماده 73: اجسام فلزی که یکی از ابعاد آنها بیش از 1/8 متر (6 فوت) در داخل یک بنا باشد و به فاصله ای بیش از 1/8 متر (6 فوت) از سیم برق گیر قرار گرفته باشد باید بطور مستقل به زمین اتصال داده شود.

ماده 74: کلیه برق گیرها و منضات آن باید اقلاً هر 6 ماه یک مرتبه بازرسی و آزمایش گردیده و در صورت لزوم تعمیر گردد.

صاعقه شکن

ماده 75: در مورد کلیه سیم های هوایی مربوط به روشنایی- نیروی برق- تلفن- رادیو و تلویزیون که وارد ساختمان می شود باید قبل از ورود به بنا مجهز به وسیله صاعقه شکن بوده مگر آنکه از نظر فنی وجود آن ضروری نباشد.